

DONORBARN I SKOLE

Inspiration til forældre

KÆRE FORÆLDER

” Vi ønsker med dette materiale at give inspiration til dig, som har et donorbarn, der starter i skole.

Mangfoldigheden i familier med donorbørn er lige så stor som i andre familier. Derfor er dette et materiale, der forsøger at inspirere så mange som muligt. Dog har vi sat fokus på de familier, hvor der ikke er en far i hjemmet, da det er vores indtryk efter dialog med mange familier, at det er her de yngste skolebørn møder flest spørgsmål.

Der findes ikke én opskrift på, hvordan du kan gribe samarbejdet med skolen an. Derfor har vi indsamlet erfaringer og gode råd fra andre forældre til donorbørn, som vi håber kan være en inspiration til dine overvejelser.

Venlig hilsen

Iben Frithiof Kristoffersen, StorkKlinik og
Annemette Arndal-Lauritzen, European Sperm Bank

HVAD ÆNDRER SIG, NÅR MIT BARN STARTER I SKOLE?

Børn bliver mere selvstændige, de retter i højere grad blikket op og vender deres opmærksomhed mod omgivelserne. Det er svært at forudsige, hvordan donorbørn og deres klassekammerater opfatter "normalitet". I nogle situationer vil et donorbarn kunne føle sig "anderledes", og i andre sammenhænge vil det kunne føle sig "unik", sammenlignet med andre.

Nyt samarbejde med skolen, hvor der ikke altid er en daglig dialog med lærere og pædagoger, som i børnehaven. Der vil være behov for, at lærerne og pædagogerne kender til jeres familieform, og at I afstemmer forventninger til, hvad og hvor meget, der skal fortælles i klassen og til forældregruppen.

"Sundheds- og seksualundervisning og familiekundskab" er et obligatorisk emne i skolen, hvor børnene blandt andet skal lære om familieformer og om menneskets reproduktion. Derfor vil det være relevant at inspirere lærerne til at tænke viden om donorbørn og mangfoldige familieformer ind i undervisningen.

SELVSTÆNDIGE OG REFLEKTERENDE SKOLEBØRN

Fra 6-årsalderen bliver børn opmærksomme på, at verden kan opleves fra et andet perspektiv end deres eget.

De sammenligner sig i højere grad med andre og bliver optaget af overvejelser om ligheder og forskelle. For eksempel:

"Hjemme hos mig bor vi mig og min mor, hos Oscar bor de far, mor og tre børn".

Børnene bliver optaget af kulturelle normer, og begynder at tale om, hvad der er "normalt" og "en rigtig familie". Det vil være naturligt, at man som donorbarn spejler sig i normerne og tilstræber normerne.

De fleste donorbørn har allerede fra børnehavealderen været vant til at blive mødt med spørgsmål om deres familieform. Derhjemme har I nok allerede talt om, hvad det vil sige at være donorbarn, og hvordan man kan opleve at være forskellig fra andre børn.

Men for nogle klassekammerater vil det være første gang, de stifter bekendtskab med jeres familieform. Det kan give anledning til nye og mere udfordrende spørgsmål og kommentarer om, at man som donorbarn er "anderledes". Derfor er det en god idé at klæde dit barn på til at kunne håndtere den form for oplevelser.

” Jeg vil gerne italesætte det som en "ligestillet" måde at være familie på - velvidende at min datter kunne blive mødt med udfordrende spørgsmål. Dem har jeg forberedt hende på at kunne møde. Man kan aldrig styre, hvordan andre reagerer og spørger, men man kan forberede én selv og børnene på, hvordan man vil svare ved ikke at skærme dem for spørgsmålet.

Mor til donorbarn på 5 år

Eksempler på fortællinger om donor/far:

"Du har ikke nogen far, fordi jeg ikke havde nogen mand, jeg kunne få et barn sammen med. Jeg fik hjælp fra en donor, som er en venlig mand, så jeg kunne lave dig".

"Du har ikke nogen far, du har mor og mama. Du blev til på en fertilitetsklinik med hjælp fra en donor".

Giv dit barn alderssvarende viden om at være donorbarn

Børn vil gennem deres naturlige udvikling kunne forstå mere og mere omkring, hvordan de er kommet til verden. Derfor vil der være behov for en løbende uddybning, hvor fortællingen bygges op hen ad vejen. Overvej i forbindelse med skolestart, om dit barn er klar til en mere uddybende og detaljeret forklaring om, hvordan han/hun som donorbarn er blevet til.

Klæd dit barn på til spørgsmål om far

I skolen vil dit barn formodentlig blive mødt med spørgsmål fra sine klassekammerater i stil med "hvem er din far?" eller "hvorfor har du ingen far?". Fortæl dit barn, at du godt ved at spørgsmålene vil dukke op, og at du kan hjælpe med at give nogle af svarene.

Dit barn har ikke selv svaret på spørgsmålet, om hvorfor han/hun er donorbarn og ikke har en far, fordi det ikke er noget dit barn har valgt. Det er din beslutning som forælder, og derfor kan du signalere, at du gerne vil hjælpe med at finde ud af, hvad dit barn kan svare, hvis spørgsmålet dukker op.

De fleste børn i 6-årsalderen ved godt, at der skal en mand og kvinde til at lave et barn, og det vil efter deres opfattelse være en far og mor. Det er naturligvis dit valg, som forælder, hvad du fortæller dit barn om donor. Vi anbefaler, at fortællingen om donor/far er så konkret, at dit barn kan bruge den, når han/hun skal forklare det til klassekammeraterne.

” Fra et psykologisk perspektiv er det vigtigt, at barnet anerkendes i længslen efter en far og ikke mødes med den oplagte ”men så har du så meget andet”. Barnets længsel skal gerne tåle at stå uindfriet, og svaret kan i stedet være ”det kan jeg godt forstå, hvad savner du allermost?”

*Sara Hedegaard Jensen,
psykolog*

Lyt til og anerkend dit barns følelser og fortællinger

Dit barns øgede bevidsthed om sig selv og sin omverden kan udløse forskellige følelsesmæssige reaktioner forbundet med at være donorbarn. Vi anbefaler, at du overvejer, hvordan du kan lytte til og anerkende dit barns følelser, som f.eks. kan handle om at føle sig anderledes eller at savne en far.

- Spørg ind til, hvad dit barn ved og tænker om at være donorbarn
- Lad dit barn give udtryk for sine følelser forbundet med at være donorbarn
- Læg op til åbenhed, hvor det er i orden at spørge, savne osv.

Tal med dit barn om hvad, der er vigtigt at fortælle i skolen

Ligesom du som forælder har en holdning til, hvad du synes skolen skal vide, vil dit barn også have nogle ønsker og perspektiver, som du kan inddrage. Spørgsmål du kan overveje at stille dit barn:

- Har I fortalt om jeres familier i klassen?
F.eks. hvem der bor hjemme hos jer?
- Har du talt med dine lærere eller klassekammerater om, at du er donorbarn? Hvad har I talt om?
- Kunne du tænke dig, at læreren fortalte klassen om, hvordan børn bliver til, og høre hvordan de andre børn er blevet til?
Og har du lyst til, at dine lærere og klassekammerater får at vide, at du er donorbarn?
- Vil du gerne vide mere om de andre børns familier?
Og kunne du tænke dig, at dine lærere og klassekammerater får mere at vide om, hvem din familie er, og hvem der bor hjemme hos dig?

TIPS:

- Tal om konkrete oplevelser og situationer.
Som 6-årig kan det være svært at forestille sig fremtiden
- Vær nysgerrig på dit barns egen fortælling, og lyt efter hans/hendes egne behov

” Jeg synes, det kan være en støtte for børnene og deres kammerater, at der findes en fortælling om og forklaring på, at der ikke er nogen far. At der inviteres til, at dialogen er velkommen og den kan tages så naturligt som muligt.

Mor til to donorbørn på 4 1/2 år

SAMARBEJDE OG **DIALOG** MED LÆRERE OG PÆDAGOGER

” På samtlige papirer til skolen har jeg noteret ”Anonym donor” i far-rubrikken, og jeg har orienteret de andre forældre på det første forældremøde, og hele vejen igennem i inviteret til åbenhed og spørgsmål.

Mor til to donorbørn på 6 og 10 år

For mange lærere og pædagoger er det en ny situation at møde elever, der er donorbørn. Derfor vil det være en hjælp, hvis du bidrager med:

- Viden om, hvad et donorbarn er, donortyper, rettigheder osv.
- Viden om jeres familie, og hvilken fortælling I har om far derhjemme
- Afstemme forventninger om, hvem i skolen, der skal have hvad at vide om, at dit barn er donorbarn

Her er nogle eksempler på forskellige modeller:

- **Fuld åbenhed.** Du kan vælge at informere alle relevante lærere, pædagoger og forældre fra starten om, at dit barn er donorbarn, og invitere dem til at stille spørgsmål. Fordelen er, at du selv vælger hvilken retorik, der skal bruges om jeres familie, og du kan komme eventuelle fordomme i forkøbet. Ulempen ved fuld åbenhed er, at dit barn fra starten kan blive opfattet som anderledes.

- **Informere klasselærer.** En anden model er at informere dit barns klasselærer og aftale med ham/hende, at de bringer informationen videre til relevante kollegaer og klassen. Fordelen er, at klasselæreren har den daglige kontakt med skolens børn og voksne og kan tilpasse måden begrebet ”donorbarn” skal præsenteres og omtales, og i hvilke sammenhænge det er relevant. Ulempen er, at du ikke ved præcis, hvem der ved hvad, og hvordan det er blevet fortalt.

- **Fortælle, hvis nogen spørger.** En tredje mulighed er at lade være med at melde noget ud fra starten, men fortælle om at dit barn er donorbarn, når spørgsmålene dukker op. Fordelen er, at dit barn når at danne relationer og bliver mødt åbent uden evt. at blive stempet som ”anderledes”. Ulempen er, at dit barn og lærerne risikerer at stå i situationer, som kan være svære at håndtere på grund af manglende viden om barnet hos de voksne.

” Jeg synes, det er vigtigt at informere min datters lærer om, at min datter er donorbarn. Det er vigtigt at fortælle, at et barn er donorbarn, og hvordan man kan håndtere det, fordi det er så usædvanligt, og der er meget lidt erfaring og viden om det.

Mor til donorbarn på 6 år

E U R O P E A N
S P E R M · B A N K

European Sperm Bank er en del af Nordic Cryobank Group

Struenseegade 9, 2. sal
2200 København N
Telefon 3834 3600
info@europeanspermbank.com

StorkKlinik
VivaNeo

StorkKlinik er en del af VivaNeo Gruppen

Store Kongensgade 36-38, 1. sal
1264 København K
Telefon 3257 3316
info@storkklinik.dk

Udlever inspirationsmaterialet ”Donorbarn i klassen” til lærere og pædagoger

Du kan også hente materialet ”Donorbarn i klassen” på vores hjemmeside og udlevere til dit barns lærere og pædagoger. Materialet indeholder råd, viden og inspiration om at have et donorbarn i klassen.

Du kan også overveje, om du vil opfordre lærere og pædagoger til at tale med klassen om, hvad det vil sige at være donorbarn. Det kan f.eks. være ved at tage emner som familieformer og reproduktion op i forbindelse med undervisning i det obligatoriske emne ”Sundheds- og seksualundervisning og familiekundskab”.

www.europeanspermbank.com

www.storkklinik.dk